

ผลกระทบทางเศรษฐกิจจากการลงทุน และการใช้จ่ายภาครัฐบาล ในพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ จังหวัดตราด

Economic Impact of Investment and Government Expenditures in Trat's Special Economic Development Zone

อาภากร กู้เกียรติรัตน์¹ และ มานะ ลักษมีอรุณทัย²
Arpakorn Kukeatrat¹ and Mana Luksamee-arunothai²

บทคัดย่อ

งานวิจัยฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลกระทบทางเศรษฐกิจจากการจัดตั้งเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ จังหวัดตราดจากการจัดสรรงบประมาณการลงทุนและรายจ่ายภาครัฐบาลทั้งในระดับมหภาคและรายสาขาการผลิต โดยใช้แบบจำลองปัจจัยการผลิตและผลผลิตของประเทศไทยผลการวิเคราะห์พบว่า การก่อสร้างอาคารที่ไม่ใช่เพื่ออยู่อาศัย การให้บริการอื่นๆ การผลิตเครื่องจักรอุตสาหกรรม เป็นสาขาที่ได้ผลประโยชน์ทางตรงและมีมูลค่าผลผลิตเพิ่มขึ้นมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 0.19 0.005 และ 0.003 เมื่อเทียบกับกรณีฐาน ตามลำดับ นอกจากนี้ยังพบว่าการผลิตผลิตภัณฑ์ซีเมนต์และคอนกรีต กิจการป่าไม้ การผลิตผลิตภัณฑ์โลหะอื่นๆ เป็นสาขาที่ได้ผลประโยชน์ทางอ้อมมากที่สุด ผ่านความเชื่อมโยงระหว่างอุตสาหกรรมต่าง ๆ ภายในประเทศ โดยมีผลผลิตเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.04 0.02 และ 0.01 ตามลำดับ

คำสำคัญ: เขตเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดตราด ผลกระทบทางเศรษฐกิจ แบบจำลองปัจจัยการผลิตและผลผลิต

Abstract

This paper aims to analyze the economic impact of investment and government expenditures from an establishment of Trat's Special Economic Zone in both macroeconomic and sectoral levels by using Thailand's Input-Output Model. The results were found that non-residential building, industrial machinery, and other services were the sectors which had direct benefits and benefited the most from this establishment. Their output increased by 0.19%, 0.005% and 0.003% from the baseline, respectively. Moreover,

¹คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ E-mail address : kukearb@hotmail.com

²คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ E-mail address: fecomal@ku.ac.th

cement and concrete product, forestry and fabricated, and non-metal products were the sectors which had large indirect benefits due to their high level of inter-industry linkages. Their output increased by 0.04%, 0.02% and 0.01%, respectively.

Keywords: Special Economic Zone, Economic Impact, Input-Output Model

บทนำ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติของประเทศไทย ฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555–2559 ซึ่งเป็นแผนที่เน้นยุทธศาสตร์การสร้างเชื่อมโยงของประเทศไทยกับประเทศในภูมิภาคเพื่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม โดยให้ความสำคัญกับ 1) การพัฒนาความเชื่อมโยงด้านการขนส่งและระบบโลจิสติกส์ บริเวณแนวพื้นที่ชายแดน และเขตเศรษฐกิจชายแดน 2) การพัฒนาฐานการลงทุน โดยเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันระดับอนุภูมิภาคเพื่อมุ่งสู่การพัฒนาพื้นที่ในภูมิภาคต่างๆ ของประเทศให้เชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านและภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และเพื่อให้เป็นฐานการพัฒนาด้านอุตสาหกรรม การเกษตร และการท่องเที่ยว 3) พัฒนาเขตเศรษฐกิจชายแดนและเมืองชายแดนและบูรณาการแผนพัฒนาพื้นที่เชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านเพื่อให้บรรลุประโยชน์ร่วมกันทั้งด้านความมั่นคงและเสถียรภาพของพื้นที่ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2558) ดังนั้นคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) จึงกำหนดนโยบายเขตเศรษฐกิจพิเศษขึ้นเพื่อกระตุ้นและรักษาความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจของประเทศ ซึ่งจะช่วยลดความเหลื่อมล้ำและเป็นการสนับสนุนการนำประเทศเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

ในปี พ.ศ. 2558 คณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ (กนพ.) ได้ออกประกาศกำหนดพื้นที่สำหรับการจัดตั้งเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษออกเป็น 2 ระยะ ซึ่งระยะแรกประกอบด้วย 5 จังหวัด ได้แก่ ตาก มุกดาหาร สระแก้ว ตราด และสงขลา ส่วนในระยะที่ 2 ประกอบด้วย 5 จังหวัด ได้แก่ หนองคาย นครราชสีมา เชียงราย นครพนม และกาญจนบุรี (ประกาศคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ (กนพ.) ที่ 1 /2558 ลงวันที่ 19 มกราคม 2558 และ 2 /2558 ลงวันที่ 24 เมษายน 2558)

จากการศึกษาพบว่าจังหวัดตราด เป็นจังหวัดหนึ่งที่มีความน่าสนใจในการทำการศึกษ เนื่องจากจังหวัดตราดมีศักยภาพในการพัฒนาให้เป็นศูนย์กลางการค้าส่ง และขนส่งต่อเนื่องระหว่างประเทศ เนื่องจากจังหวัดตราดตั้งอยู่บนแนวระเบียงเศรษฐกิจตอนใต้ มีความสะดวกในการเดินทางไปยังท่าเรือแหลมฉบังของประเทศไทย และท่าเรือสีหนุวิลล์ของประเทศกัมพูชา และยังมีศักยภาพในการพัฒนาเป็นศูนย์กลางการให้บริการการท่องเที่ยวระดับภูมิภาค เนื่องจากจังหวัดตราดมีแหล่งท่องเที่ยวและยังมีเขตติดต่อกับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษเกาะกงประเทศกัมพูชาซึ่งมีการลงทุนจากต่างชาติ เช่น ญี่ปุ่น เกาหลี

ดังนั้น จึงเป็นที่น่าศึกษาว่าเมื่อรัฐบาลมีการลงทุนและมีการใช้จ่ายในโครงการเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ จังหวัดตราดจะส่งผลกระทบต่อทางเศรษฐกิจอย่างไรต่อผลผลิตในระดับรายสาขาการผลิตและต่อเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อวิเคราะห์ผลกระทบทางเศรษฐกิจของการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ จังหวัดตราดต่อผลผลิตระดับรายสาขาการผลิต และต่อเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ โดยพิจารณาจากผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติที่เป็นตัวเงิน (Nominal GDP)

วิธีดำเนินการวิจัย

ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้เป็นข้อมูลทุติยภูมิโดยข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยมีดังนี้ 1) มูลค่าปัจจัยการผลิตชั้นกลาง และมูลค่าผลผลิตชั้นกลาง รวมถึงมูลค่าเพิ่มและมูลค่าอุปสงค์ขั้นสุดท้าย ในตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต (Input-Output table) ปี พ.ศ. 2553 รวบรวมจากเอกสารสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (ข้อมูลล่าสุดปี 2560) และ 2) งบประมาณรายจังหวัด ปีงบประมาณ 2559 จากสำนักงบประมาณปี 2560.

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้สามารถตอบวัตถุประสงค์ คือ เพื่อศึกษาผลกระทบทางเศรษฐกิจของการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดตราดต่อผลผลิตในระดับรายสาขาการผลิต และต่อเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ ซึ่งการวิเคราะห์ในงานวิจัยฉบับนี้ใช้ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตขนาด 55 สาขาการผลิต เพื่อให้สามารถอธิบายผลกระทบทางเศรษฐกิจในระดับรายสาขาการผลิตได้ละเอียดและกระชับมากยิ่งขึ้น โดยตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตขนาด 55 สาขาการผลิตนั้น อ้างอิงมาจากการจัดกลุ่มสาขาการผลิตจากตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตขนาด 26 สาขาการผลิต และ 58 สาขาการผลิต

ซึ่งการวิเคราะห์ผลกระทบทางเศรษฐกิจในระดับรายสาขาการผลิต และผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติที่เป็นตัวเงิน (Nominal GDP) เป็นการวิเคราะห์เชิงปริมาณ (Quantitative Analysis) โดยใช้แบบจำลองปัจจัยการผลิตและผลผลิต (I-O Model) เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ซึ่งสามารถอธิบายได้ดังนี้ การวิเคราะห์ผลกระทบทางเศรษฐกิจของการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดตราดในระดับรายสาขาการผลิต โดยการวิเคราะห์ผ่านแบบจำลองปัจจัยการผลิตและผลผลิต (Input – Output Model) ซึ่งสามารถอธิบายได้ดังนี้

$$\Delta X = (I - A^d)^{-1} \Delta Y^d$$

โดยที่

ΔX คือ ผลกระทบทางเศรษฐกิจของการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดตราดในระดับรายสาขาการผลิต

$(I-A^d)^{-1}$ คือ Leontief's inverse Matrix แสดงถึงความเชื่อมโยงระหว่างอุตสาหกรรม (Inter – Industry Linkage)

ΔY^d คือ การเปลี่ยนแปลงมูลค่าความต้องการขั้นสุดท้ายในประเทศ (Domestic Final Demand) ซึ่งมูลค่าความต้องการขั้นสุดท้ายในประเทศประกอบไปด้วย การบริโภคภาคครัวเรือน (C) การลงทุนภาคเอกชน (I) การลงทุนภาครัฐบาล (I_g) การใช้จ่ายภาครัฐบาล (G)

ตารางที่ 1 : ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต

สาขาการผลิต	ความต้องการผลิตเพื่อใช้เป็นปัจจัยการผลิตชั้นกลาง					ความต้องการขั้นสุดท้าย 1	ความต้องการรวม		
	1	2	3	...	55				
ปัจจัยการผลิตชั้นกลาง	ภายในประเทศ	1	$X_{1,1}^d$	$X_{1,2}^d$	$X_{1,3}^d$	...	$X_{1,30}^d$	F_1^d	X_1^d
		2	$X_{2,1}^d$	$X_{2,2}^d$	$X_{2,3}^d$	...	$X_{2,30}^d$	F_2^d	X_2^d
		.	.	.	.	...	.	.	.
		.	.	.	.	...	.	.	.
		55	$X_{55,1}^d$	$X_{55,2}^d$	$X_{55,3}^d$	...	$X_{55,55}^d$	F_{55}^d	X_{55}^d
	นำเข้า	1	$X_{1,1}^m$	$X_{1,2}^m$	$X_{1,3}^m$	...	$X_{1,30}^m$	F_1^m	X_1^m
		2	$X_{2,1}^m$	$X_{2,2}^m$	$X_{2,3}^m$	...	$X_{2,30}^m$	F_2^m	X_2^m
		.	.	.	.	...	.	.	.
		.	.	.	.	...	.	.	.
		55	$X_{55,1}^m$	$X_{55,2}^m$	$X_{55,3}^m$	...	$X_{55,55}^m$	F_{55}^m	X_{55}^m
มูลค่าเพิ่ม ²		V_1	V_2	V_3	...	V_{55}			
ผลผลิตรวมภายในประเทศ		X_1	X_2	X_3	...	X_{55}			

หมายเหตุ : 1. ความต้องการขั้นสุดท้ายประกอบไปด้วย 1. รายจ่ายเพื่อการอุปโภคและบริโภคของเอกชน 2. รายจ่ายเพื่อการอุปโภคและบริโภคของรัฐบาล 3.การสะสมทุน 4.ส่วนเปลี่ยนของสินค้าคงเหลือ 5.การส่งออก และ 6. การส่งออกพิเศษ

2. มูลค่าเพิ่มประกอบไปด้วย 1.เงินเดือน ค่าจ้าง ค่าตอบแทน 2. Operating Surplus 3. ค่าเสื่อมราคา 4.ภาษีทางอ้อมสุทธิ

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (พฤศจิกายน, 2560)

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ผลกระทบทางเศรษฐกิจของการจัดตั้งเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ จังหวัดต่อเศรษฐกิจในระดับมหภาคและต่อผลผลิตในระดับรายสาขาจากการเพิ่มขึ้นของการลงทุนภาครัฐ (I_g) และการเพิ่มขึ้นของการใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคและบริโภคภาคครัวเรือน (G) โดยจากการเก็บข้อมูลจากแผนการจัดสรรงบประมาณของรัฐบาลในโครงการที่เกี่ยวข้องกับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ จังหวัดตราด ปี 2559 พบว่า ภาครัฐบาลมีการจัดสรรงบประมาณลงทุนในโครงการต่างๆ คิดเป็นมูลค่าทั้งสิ้น 426.37 ล้านบาท และจัดสรรงบประมาณการใช้จ่ายภาครัฐบาลและงบประมาณดำเนินงานทั้งสิ้น 19.14 ล้านบาท ซึ่งสามารถจัดกลุ่มสาขาการผลิตให้สอดคล้องกับโครงการต่างๆ ที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณจากภาครัฐ ดังแสดงในตารางที่ 2 และ ตารางที่ 3 ตามลำดับ

ตารางที่ 2: แสดงการจัดกลุ่มโครงการที่ได้จัดสรรงบประมาณลงทุนกับสาขาการผลิตจากตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต

รายการการจัดสรรงบประมาณการลงทุนภาครัฐ	สาขาการผลิตในตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต
โครงการบูรณาการเขตเศรษฐกิจพิเศษ	
โครงการก่อสร้างอาคารด่านพรมแดนคลองใหญ่ จังหวัดตราด	38 สาขาการก่อสร้างที่ไม่ใช่เพื่อที่อยู่อาศัย
โครงการเพิ่มศักยภาพด้านสินค้าเกษตรชายแดน เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	
ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีและขนส่ง	31 สาขาการผลิตเครื่องยนต์ และการซ่อมแซมเครื่องยนต์
ศูนย์สำนักงาน	
ศูนย์ทำงานบ้านงานครัว	
ศูนย์ทวิวิทยาศาสตร์	35 สาขาการผลิตผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมอื่นๆ
ศูนย์สนาม	
โครงการเพิ่มศักยภาพด้านสินค้าเกษตรชายแดน เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	
ศูนย์ที่โฆษณาและเผยแพร่	17 สาขาการผลิตกระดาษ และการตีพิมพ์
ศูนย์การเกษตร	29 สาขาการผลิตเครื่องจักรอุตสาหกรรม
ศูนย์ไฟฟ้าและวิทยุ	49 สาขาการให้บริการเกี่ยวกับการสื่อสาร
การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อส่งเสริมเขตเศรษฐกิจพิเศษ	
ค่าก่อสร้างท่าเทียบเรือเนกประสงค์คลองใหญ่	
ค่าสำรวจออกแบบ (จ้างศึกษาวางแผนและออกแบบ) สถานีขนส่งสินค้าจังหวัดชายแดน	38 สาขาการก่อสร้างที่ไม่ใช่เพื่อที่อยู่อาศัย

ตารางที่ 2: (ต่อ)

รายการการจัดสรรงบประมาณการลงทุนภาครัฐ สาขาการผลิตในตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต		
โครงการพัฒนาทางหลวงรองรับเขตเศรษฐกิจพิเศษ และด้านการค้าชายแดน		
ค่าก่อสร้างสะพาน สายจราจร - หาดเล็ก ตอน 3 จ.ตราด	38	สาขาการก่อสร้างที่ไม่ใช่เพื่อที่อยู่อาศัย
โครงการเพิ่มประสิทธิภาพด้านตรวจสัตว์ป่าในเขตเศรษฐกิจพิเศษ		
ครุภัณฑ์ยานพาหนะ	31	สาขาการผลิตเครื่องยนต์ และการซ่อมแซมเครื่องยนต์
ครุภัณฑ์โฆษณาและเผยแพร่	17	สาขาการผลิตกระดาษ และการตีพิมพ์
การเสริมสร้างสมรรถนะของอำเภอในการบริการและแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน		
ครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์ (ระบบโปรแกรมจัดทำทะเบียนประวัติและบัตรประจำตัวคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทย (กลุ่มแรงงานต่างด้าว) สำหรับพื้นที่จังหวัดเขตเศรษฐกิจพิเศษ อำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด	30	สาขาการผลิตเครื่องใช้ไฟฟ้าและเครื่องมือที่เกี่ยวข้อง
โครงการพัฒนาพื้นที่ชุมชนชายแดน		
ค่าจ้างที่ปรึกษา งานศึกษาความเหมาะสมและออกแบบรายละเอียดโครงการพื้นที่ชุมชนด่านชายแดนจังหวัดตราด	54	สาขาการให้บริการอื่นๆ

ที่มา : จัดกลุ่มโดยผู้วิจัย

ตารางที่ 3 :แสดงการจัดกลุ่มโครงการที่ได้จัดสรรงบการดำเนินงานกับสาขาการผลิตจากตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต

รายการการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายภาครัฐ	สาขาการผลิตในตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต	
โครงการเพิ่มศักยภาพด้านสินค้าเกษตรชายแดนเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน		
ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าเช่าที่พักและค่าพาหนะ	42	สาขาการโรงแรม และภัตตาคาร
ค่าโฆษณาและเผยแพร่	17	สาขาการผลิตกระดาษ และการตีพิมพ์
วัสดุเชื้อเพลิงและหล่อลื่น	21	สาขาการกลั่นน้ำมันปิโตรเลียม
วัสดุวิทยาศาสตร์หรือการแพทย์	35	สาขาการผลิตผลิตภัณฑ์อื่นๆ
การเสริมสร้างสมรรถนะของอำเภอในการบริการ และแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน		
ค่าใช้จ่ายในการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานให้จังหวัด หรือ อำเภอสนับสนุนเขตเศรษฐกิจพิเศษ	54	สาขาการให้บริการอื่นๆ
โครงการพัฒนาพื้นที่ชุมชนชายแดน		
โครงการศึกษา ออกแบบวางผังพื้นที่เฉพาะชุมชนชายแดนบ้าน หมื่นด่าน จังหวัดตราด	54	สาขาการให้บริการอื่นๆ
โครงการศึกษา ออกแบบวางผังพื้นที่เฉพาะชุมชนชายแดนบ้าน มะม่วง จังหวัดตราด		

ที่มา : จัดกลุ่มโดยผู้วิจัย

การวิเคราะห์ผลกระทบทางเศรษฐกิจจากการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ จังหวัดตราดต่อเศรษฐกิจในระดับมหภาค

จากการเก็บข้อมูลงบประมาณลงทุน และงบประมาณดำเนินงานและรายจ่ายภาครัฐพบว่ามีภาครัฐบาลมีการจัดสรรงบประมาณสำหรับการลงทุนในโครงการเขตเศรษฐกิจพิเศษ จังหวัดตราด ในปีงบประมาณ 2559 คิดเป็นมูลค่าทั้งสิ้น 426.37 ล้านบาท และจัดสรรงบประมาณการใช้จ่ายและดำเนินงานทั้งสิ้น 19.14 ล้านบาท ดังนั้นเมื่อมีการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดตราดตามโครงการของรัฐบาล จะส่งผลให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศในรูปตัวเงิน (Nominal GDP) เพิ่มขึ้น 445.52 ล้านบาท (ร้อยละ 0.0047) เมื่อเปรียบเทียบกับปีฐาน

ตารางที่ 4: แสดงผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าการลงทุนภาครัฐบาลต่อผลผลิตในระดับประเทศ

ตัวแปรทางเศรษฐกิจ	มูลค่าของอุปสงค์ ขั้นสุดท้าย (ปีฐาน) (ล้านบาท)	มูลค่าของอุปสงค์ ขั้นสุดท้ายใหม่ (ล้านบาท)	การเปลี่ยนแปลง มูลค่าอุปสงค์ขั้น สุดท้าย (ล้านบาท)	อัตราการ เปลี่ยนแปลงใน มูลค่าอุปสงค์ขั้น สุดท้าย (ร้อยละ)
C	4,894,450.03	4,894,450.03		
I	1,952,257.67	1,952,396.83	426.38	0.0218
G	1,692,570.78	1,692,570.78	19.14	0.0011
X	7,136,345.06	7,136,345.06		
M	6,768,263.54	6,768,263.54		
Nominal GDP	9,438,377.04	9,438,516.19	445.52	0.0047

ที่มา :จากการคำนวณโดยผู้วิจัย อ้างอิงข้อมูลในฐานอ้างอิงจากตารางบัญชีการผลิตและผลผลิต (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ,2553)

- หมายเหตุ : C คือ รายจ่ายเพื่อการบริโภคภาคเอกชน
 I คือ การลงทุน และส่วนเปลี่ยนแปลงของสินค้าคงเหลือซึ่งรวมถึงการลงทุนภาครัฐบาล
 G คือ รายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคภาครัฐบาล
 X คือ การส่งออก และการส่งออกพิเศษ
 M คือ การนำเข้าสินค้า, ภาษีศุลกากร, ภาษีการค้านำเข้า และการนำเข้าพิเศษ

การวิเคราะห์ผลกระทบทางเศรษฐกิจจากการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ จังหวัดตราดต่อผลผลิตในระดับรายสาขาการผลิต

เมื่อพิจารณาในรายสาขาการผลิตพบว่าเมื่อมีการลงทุนภาครัฐบาล และรายจ่ายภาครัฐบาลในโครงการที่เกี่ยวข้องกับเขตเศรษฐกิจพิเศษ จังหวัดตราดพบว่าอัตราการเปลี่ยนแปลงมูลค่าผลผลิตมากที่สุด 5 อันดับแรกได้แก่

1. สาขาการก่อสร้างอาคารที่ไม่ใช่เพื่ออยู่อาศัย โดยการเพิ่มมูลค่าการลงทุนและรายจ่ายภาครัฐในสาขาการผลิตดังกล่าวร้อยละ 0.2254 ส่งผลให้ผลผลิตในสาขาการก่อสร้างอาคารที่ไม่ใช่เพื่ออยู่อาศัยเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.1864 หรือคิดเป็นมูลค่า 404.42 ล้านบาท
2. สาขาการให้บริการอื่นๆ โดยการเพิ่มมูลค่าการลงทุนและรายจ่ายภาครัฐในสาขาการผลิตดังกล่าวร้อยละ 0.3447 ส่งผลให้ผลผลิตในสาขาการให้บริการอื่นๆเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.0048 หรือคิดเป็นมูลค่า 27.21 ล้านบาท

3. สาขาการผลิตเครื่องจักรอุตสาหกรรม โดยการเพิ่มมูลค่าการลงทุนและรายจ่ายภาครัฐในสาขาการผลิตดังกล่าวร้อยละ 0.0134 ส่งผลให้ผลผลิตในสาขาการผลิตเครื่องจักรอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.0026 หรือคิดเป็นมูลค่า 10.91 ล้านบาท

4. สาขาการให้บริการเกี่ยวกับการสื่อสาร โดยการเพิ่มมูลค่าการลงทุนและรายจ่ายภาครัฐในสาขาการผลิตดังกล่าวร้อยละ 0.0010 ส่งผลให้ผลผลิตในสาขาการให้บริการเกี่ยวกับการสื่อสารเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.0015 หรือคิดเป็นมูลค่า 4.91 ล้านบาท

5. สาขาการผลิตผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมอื่นๆ โดยการเพิ่มมูลค่าการลงทุนและรายจ่ายภาครัฐในสาขาการผลิตดังกล่าวร้อยละ 0.0257 ส่งผลให้ผลผลิตในสาขาการผลิตผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมอื่นๆเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.0013 หรือคิดเป็นมูลค่า 12.48 ล้านบาท

ส่วนสาขาการผลิตที่ได้รับผลกระทบทางอ้อม หรือสาขาการผลิตที่ไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณการลงทุน และงบประมาณดำเนินงาน แต่กลับมีอัตราการเปลี่ยนแปลงของมูลค่าผลผลิตสูงสุดที่ 5 อันดับแรก ได้แก่

1. สาขาการผลิตผลิตภัณฑ์ซีเมนต์และคอนกรีต จากการเพิ่มมูลค่าการลงทุนและรายจ่ายภาครัฐตามการจัดสรรงบประมาณสำหรับโครงการที่เกี่ยวข้องกับเขตเศรษฐกิจพิเศษทำให้มูลค่าผลผลิตในสาขาการผลิตดังกล่าวเพิ่มขึ้นจากปีฐานคิดเป็นร้อยละ 0.0401 หรือ 74.85 ล้านบาท

2. สาขาการป่าไม้ จากการเพิ่มมูลค่าการลงทุนและรายจ่ายภาครัฐตามการจัดสรรงบประมาณสำหรับโครงการที่เกี่ยวข้องกับเขตเศรษฐกิจพิเศษทำให้มูลค่าผลผลิตในสาขาการผลิตดังกล่าวเพิ่มขึ้นจากปีฐานคิดเป็นร้อยละ 0.0182 หรือ 4.63 ล้านบาท

3. สาขาการผลิตผลิตภัณฑ์โลหะอื่นๆ จากการเพิ่มมูลค่าการลงทุนและรายจ่ายภาครัฐตามการจัดสรรงบประมาณสำหรับโครงการที่เกี่ยวข้องกับเขตเศรษฐกิจพิเศษทำให้มูลค่าผลผลิตในสาขาการผลิตดังกล่าวเพิ่มขึ้นจากปีฐานคิดเป็นร้อยละ 0.0132 หรือ 28.07 ล้านบาท

4. สาขาการผลิตเหมืองแร่ และเหมืองหิน จากการเพิ่มมูลค่าการลงทุนและรายจ่ายภาครัฐตามการจัดสรรงบประมาณสำหรับโครงการที่เกี่ยวข้องกับเขตเศรษฐกิจพิเศษทำให้มูลค่าผลผลิตในสาขาการผลิตดังกล่าวเพิ่มขึ้นจากปีฐานคิดเป็นร้อยละ 0.0083 หรือ 39.70 ล้านบาท

5. สาขาการผลิตโลหะเบื้องต้น จากการเพิ่มมูลค่าการลงทุนและรายจ่ายภาครัฐตามการจัดสรรงบประมาณสำหรับโครงการที่เกี่ยวข้องกับเขตเศรษฐกิจพิเศษ ทำให้มูลค่าผลผลิตในสาขาการผลิตดังกล่าวเพิ่มขึ้นจากปีฐานคิดเป็นร้อยละ 0.0075 หรือ 21.94 ล้านบาท

ตารางที่ 6: แสดงผลกระทบในระดับรายสาขาการผลิต

สาขาการผลิต	มูลค่าเงินลงทุน และรายจ่าย ภาครัฐ ¹ (ปีฐาน)	อัตราการ เปลี่ยนแปลง มูลค่าการลงทุน และรายจ่าย ภาครัฐ ²	มูลค่าผลผลิต ³ (ปีฐาน)	อัตราการ เปลี่ยนแปลง มูลค่าผลผลิต ⁴
สาขาการเกษตร	3,591.60	0.0000%	1,352,692.68	0.0002%
สาขาปศุสัตว์	1,678.03	0.0000%	267,572.16	0.0001%
สาขากิจการป่าไม้	-	0.0000%	25,463.49	0.0182%
สาขาการประมง	157.85	0.0000%	141,630.82	0.0002%
สาขาการผลิตเหมืองแร่และเหมืองหิน	-	0.0000%	476,272.83	0.0083%
สาขากิจการโรงฆ่าสัตว์	62.31	0.0000%	273,736.45	0.0002%
สาขาการแปรรูปและถนอมอาหาร	1,550.19	0.0000%	548,771.41	0.0001%
สาขากิจการโรงสีข้าว	18.69	0.0000%	479,499.43	0.0001%
สาขาโรงสีัญพิชอื่นๆ	-	0.0000%	73,314.11	0.0002%
สาขาการทำแป้งจากธัญพืช	20.99	0.0000%	42,980.98	0.0002%
สาขาการผลิตน้ำแข็ง	0.29	0.0000%	21,167.09	0.0005%
สาขาการผลิตอาหารอื่นๆ	9,520.21	0.0000%	387,512.51	0.0001%
สาขาการผลิตอาหารสัตว์	23.87	0.0000%	72,815.72	0.0002%
สาขาการผลิตเครื่องดื่ม	2.16	0.0000%	396,110.83	0.0001%
สาขาการผลิตยาสูบและผลผลิตจาก ยาสูบ	-	0.0000%	85,328.60	0.0001%
สาขาการผลิตเส้นใยและผลผลิตภัณฑ์ จากเส้นใย	7,813.38	0.0000%	771,757.05	0.0003%
สาขาการผลิตกระดาษและการตีพิมพ์	25,277.61	0.0010%	256,166.92	0.0014%
สาขาการผลิตผลิตภัณฑ์เคมีเบื้องต้น	1,836.99	0.0000%	530,125.79	0.0005%
สาขาการผลิตปุ๋ยและยาฆ่าแมลง	13.52	0.0000%	41,954.52	0.0019%
สาขาการผลิตผลิตภัณฑ์เคมีอื่นๆ	4,589.64	0.0000%	309,060.71	0.0024%
สาขาโรงกลั่นน้ำมันปิโตรเลียม	40,604.80	0.0004%	1,325,636.95	0.0021%
สาขาการแปรรูปยางขึ้นต้น	-	0.0000%	217,176.99	0.0002%
สาขาการผลิตผลิตภัณฑ์จากยางอื่นๆ	837.74	0.0000%	146,501.25	0.0009%
สาขาการผลิตของใช้จากพลาสติก	2,028.31	0.0000%	334,012.91	0.0007%
สาขาการผลิตผลิตภัณฑ์ซีเมนต์และ คอนกรีต	1,089.19	0.0000%	186,526.34	0.0401%
สาขาการผลิตผลิตภัณฑ์โลหะอื่นๆ	17,999.92	0.0000%	213,056.06	0.0132%
สาขาการผลิตโลหะเบื้องต้น	0.24	0.0000%	292,653.76	0.0075%

ตารางที่ 6: (ต่อ) แสดงผลกระทบในระดับรายสาขาการผลิต

สาขาการผลิต	มูลค่าเงินลงทุน และรายจ่าย ภาครัฐ ¹ (ปีฐาน)	อัตราการ เปลี่ยนแปลง มูลค่าการลงทุน และรายจ่าย ภาครัฐ ²	มูลค่าผลผลิต ³ (ปีฐาน)	อัตราการ เปลี่ยนแปลง มูลค่าผลผลิต ⁴
สาขาการผลิตผลิตภัณฑ์จากโลหะ	20,110.24	0.0000%	330,057.07	0.0012%
สาขาการผลิตเครื่องจักรอุตสาหกรรม	40,763.16	0.0134%	412,854.79	0.0026%
สาขาการผลิตเครื่องใช้ไฟฟ้าและ เครื่องมือที่เกี่ยวข้อง	405,283.48	0.0004%	3,352,430.84	0.0004%
สาขาการผลิตเครื่องยนต์และการ ซ่อมแซมเครื่องยนต์	339,666.33	0.0008%	1,379,300.37	0.0008%
สาขาการผลิตเครื่องมือสำหรับขนส่ง อื่นๆ	36,669.45	0.0000%	108,377.54	0.0001%
สาขาการผลิตผลิตภัณฑ์จากหนัง	2.35	0.0000%	96,202.62	0.0004%
สาขาการผลิตผลิตภัณฑ์จากไม้	38,917.75	0.0000%	199,231.61	0.0065%
สาขาการผลิตผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม อื่นๆ	36,477.71	0.0257%	954,413.62	0.0013%
สาขาการผลิตไฟฟ้าน้ำปะปา	37,644.57	0.0000%	1,167,225.72	0.0025%
สาขาการก่อสร้างอาคารที่อยู่อาศัย	283,536.74	0.0000%	293,709.69	0.0000%
สาขาการก่อสร้างอาคารที่ไม่ใช่เพื่ออยู่ อาศัย	178,878.76	0.2254%	216,916.47	0.1864%
สาขาการก่อสร้างสาธารณะอื่นๆ	403,926.06	0.0000%	404,418.22	0.0000%
สาขาการบริการการค้าส่ง	103,382.30	0.0000%	1,599,983.48	0.0019%
สาขาการบริการการค้าปลีก	110,139.85	0.0000%	1,337,445.94	0.0022%
สาขาการโรงแรมและภัตตาคาร	27,840.62	0.0004%	831,474.46	0.0006%
สาขาการให้บริการขนส่งทางรถไฟ	1,031.73	0.0000%	8,145.01	0.0010%
สาขาการให้บริการขนส่งทางบก	29,162.99	0.0000%	723,411.90	0.0042%
สาขาการให้บริการขนส่งทางทะเล	-	0.0000%	50,572.75	0.0000%
สาขาการให้บริการขนส่งชายฝั่งและ บริการเสริม	9,367.47	0.0000%	175,134.75	0.0009%
สาขาการให้บริการขนส่งทางอากาศ	7,003.48	0.0000%	267,049.24	0.0007%
สาขาการให้บริการเก็บและคลังสินค้า และบริการอื่นๆ	0.08	0.0000%	128,322.45	0.0008%
สาขาการให้บริการเกี่ยวกับการสื่อสาร	16,882.09	0.0010%	319,581.71	0.0015%
สาขาการให้บริการเกี่ยวกับธนาคาร และประกันภัย	4,215.12	0.0000%	777,806.15	0.0021%

ตารางที่ 6: (ต่อ)

สาขาการผลิต	มูลค่าเงินลงทุน และรายจ่าย ภาครัฐ ¹ (ปีฐาน)	อัตราการ เปลี่ยนแปลง มูลค่าการลงทุน และราย จ่ายภาครัฐ ²	มูลค่าผลผลิต ³ (ปีฐาน)	อัตราการเป ลี่ยแปลง มูลค่า ผลผลิต ⁴
สาขาการให้บริการด้าน อสังหาริมทรัพย์	5,811.12	0.0000%	361,600.09	0.0006%
สาขาการให้บริการทางการแพทย์ และบริการทางอนามัย	183,680.10	0.0000%	278,936.45	0.0000%
สาขาการให้บริการสาธารณะอื่นๆ	1,179,106.32	0.0000%	1,687,092.46	0.0012%
สาขาการให้บริการอื่นๆ	6,584.53	0.3447%	568,846.89	0.0048%
สาขาที่ไม่สามารถจำแนกได้	20,026.53	0.0000%	214,652.73	0.0014%
รวม	3,644,828.45	0.0263%	27,514,693.34	0.0033%

ที่มา : คำนวณโดยผู้วิจัย

หมายเหตุ : 1. มูลค่าเงินลงทุนและรายจ่ายภาครัฐคำนวณจากข้อมูลตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตรหัส 303 และ 302
2. อัตราการเปลี่ยนแปลงของมูลค่าการลงทุนและรายจ่ายภาครัฐบาล คำนวณโดยใช้ข้อมูลการจัดสรรงบประมาณการลงทุน งบประมาณรายจ่ายภาครัฐบาลและงบประมาณการดำเนินงานจากสำนักงบประมาณ ปีงบประมาณ 2559 ร่วมกับข้อมูลมูลค่าเงินลงทุนและรายจ่ายภาครัฐบาลในตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตปี 2553 โดยกำหนดให้ข้อมูลปี 2553 เป็นข้อมูลในปีฐาน มีหน่วยเป็น ร้อยละ
3. มูลค่าผลผลิตคำนวณจากข้อมูลตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตรหัส 310
4. อัตราการเปลี่ยนแปลงมูลค่าผลผลิต คำนวณโดยใช้แบบจำลองปัจจัยการผลิตและผลผลิต (I-O Model) ซึ่งกำหนดให้มูลค่าผลผลิตในปี 2553 เป็นข้อมูลปีฐาน มีหน่วยเป็น ร้อยละ

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

เมื่อกำหนดให้มีการเปลี่ยนแปลงอุปสงค์ขั้นสุดท้ายของการลงทุนภาครัฐบาล และค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคและบริโภคภาครัฐบาล โดยการเก็บข้อมูลงบประมาณทั้งงบลงทุนงบการดำเนินงาน และงบรายจ่าย เป็นต้น จากสำนักงบประมาณ ปี พ.ศ. 2559 ซึ่งเป็นงบประมาณที่มีการจัดสรรเพื่อพัฒนาโครงการเขตเศรษฐกิจพิเศษ จังหวัดตราด จากการเก็บข้อมูลพบว่า ในภาคการลงทุนของรัฐบาลมีจำนวนเงินทั้งสิ้น 426.88 ล้านบาท และงบสำหรับค่าใช้จ่ายภาครัฐบาลคิดเป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 19.14 ล้านบาทโดยจากการลงทุนและรายจ่ายภาครัฐบาลที่เพิ่มขึ้นนั้น ส่งผลให้การลงทุนของประเทศไทยเปลี่ยนแปลงไปคิดเป็นร้อยละ 0.0218 จากปีฐาน และรายจ่ายภาครัฐบาลเปลี่ยนแปลงไปคิดเป็นร้อยละ 0.0011 จากปีฐาน และทำให้เศรษฐกิจของ

ประเทศไทยขยายตัวเท่ากับร้อยละ 0.0047 จากปีฐาน มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศในรูปตัวเงิน (Nominal GDP) เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.0027 จากปีฐาน

โดยเมื่อวิเคราะห์ผลกระทบรายสาขาการผลิตพบว่า เมื่อมีการเพิ่มงบประมาณทั้งในด้านการลงทุนภาครัฐ และรายจ่ายภาครัฐคิดเป็นร้อยละ 0.0263 จากปีฐาน ส่งผลให้มูลค่าผลผลิตเปลี่ยนแปลงไปคิดเป็นร้อยละ 0.0033 จากปีฐาน โดยสาขาการผลิตที่ได้รับผลกระทบทางตรง ได้แก่ สาขาการก่อสร้างอาคารที่ไม่ใช่เพื่ออยู่อาศัย สาขาการให้บริการอื่นๆ สาขาการผลิตเครื่องจักรอุตสาหกรรม สาขาการให้บริการเกี่ยวกับการสื่อสาร และ สาขาการผลิตผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมอื่นๆ นอกจากนี้ ยังส่งผลกระทบทางอ้อมกับสาขาการผลิตต่างๆ โดยสาขาการผลิตที่ได้รับผลกระทบทางอ้อมสูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ สาขาการผลิตผลิตภัณฑ์ซีเมนต์ และคอนกรีต สาขากิจการป่าไม้ สาขาการผลิตผลิตภัณฑ์โลหะอื่นๆ สาขาการผลิตเหมืองแร่และเหมืองหิน และสาขาการผลิตโลหะเบื้องต้น

ดังนั้น นอกจากสาขาการผลิตที่ได้รับผลกระทบทางตรงจากการจัดสรรงบประมาณการลงทุนและงบประมาณรายจ่ายรัฐบาลแล้ว ยังควรให้ความสำคัญกับสาขาการผลิตที่ได้รับผลกระทบทางอ้อมด้วย เนื่องจากสาขาการผลิตที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณมีความเชื่อมโยงระหว่างสาขาการผลิตสูง ดังนั้นนอกจากสาขาการผลิตที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณจะมีมูลค่าผลผลิตที่เพิ่มขึ้นแล้ว ยังส่งผลให้สาขาการผลิตอื่นๆ มีมูลค่าผลผลิตเพิ่มขึ้นตามไปด้วย และก่อให้เกิดการพัฒนาในระดับรายสาขาการผลิตในที่สุด

เอกสารอ้างอิง

- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2558. **ประกาศคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ที่ 1 /2558 เรื่องกำหนดพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ**. 19 มกราคม 2558.
- _____. 2558. **ประกาศคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ที่ 2 /2558 เรื่องกำหนดพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ระยะที่ 2**. 24 เมษายน 2558.
- _____. 2553. **ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตของประเทศไทยปี 2553**. สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน. 2558. **คู่มือการลงทุนในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ**. (Online). http://www.nesdb.go.th/ewt_dl_link.php?nid=5198., 19 กรกฎาคม 2559.
- สำนักงานประมาณ. 2559. **รายงานการแสดงผลแผนการจัดสรรงบประมาณไปจังหวัด /ต่างประเทศ ประจำปีงบประมาณ 2559 จังหวัด ตราราด**